

ילקוט אמרים

אמרות טהורות
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

סוכות

שמחת תורה

תשפ"ז ♦ גיליון רל"א

יו"ל ע"י

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל:
biz1441441@gmail.com

בשיתוף

03-800-9090
a038009090@gmail.com

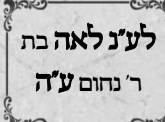
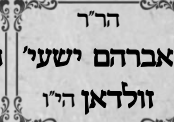
לשיעורי
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ועדכוני חצר הקודש
0723-18-18-66

עמודי התווך

 הרה"ג ר' יעקב יהושע ענגלאנדער שליט"א	 לעילוי נשמת הרה"ח ר' משה יעקב בר שלום אליעזר ראטער ז"ל
--	---

שותף נאמן

 לע"נ לאה בת ר' נחום ע"ה	 הר"ר החפץ בעילום שמו הי"ו	 הר"ר אברהם ישעי' זולדאן הי"ו
--	---	---

נִכְמוּ בְּעֵץ הַדֵּר רֵיחַ וְטַעַם

נציב יום אושפיזא דאברהם רחימא

הר"ר אליהו אלימלך זולדאן הי"ו לזכות בנו כמר ברוך אברהם נ"ו

ועימו בקודש

הר"ר מרדכי אוורבך הי"ו לזכות בנו הבה"ח אברהם נ"ו, הר"ר אברהם ניסן ריבל הי"ו, הר"ר אברהם חיים פרידמן הי"ו, הר"ר שמואל פאש הי"ו לזכות בנו כמר אברהם נ"ו, הר"ר אברהם בלעך הי"ו, הר"ר זלמן בידרמן הי"ו לזכות בנו כמר אברהם נ"ו.

נציב יום אושפיזא דיצחק עקידתא

המשב"ק הר"ר משה קורץ הי"ו לזכות בנו כמר ירחמיאל ישראל יצחק נ"ו

ועימו בקודש

הר"ר שלמה אלעזר ברכר הי"ו לזכות בנו כמר יצחק נ"ו, הרב משה הלברשטאם שליט"א לזכות בנו הבה"ח יצחק אייזיק נ"ו, הר"ר אהרן יצחק וורובל הי"ו, הר"ר אברהם בלעך הי"ו לזכות בנו כמר יצחק אייזיק נ"ו, הר"ר יהודה יצחק פרענקל הי"ו, הר"ר אברהם ניסן ריבל הי"ו לזכות בנו כמר יצחק אייזיק נ"ו, הרה"ח יוסף פעפער שליט"א לזכות בנו הבה"ח יצחק אייזיק נ"ו, הר"ר אליהו אלימלך זולדאן הי"ו לזכות בנו כמר יצחק אייזיק נ"ו, הר"ר אברהם דוד חיימוביץ הי"ו לזכות בנו הבה"ח יצחק אייזיק נ"ו.

נציב יום אושפיזא דיעקב שלימתא

הרה"ח ר' יעקב ריבל שליט"א

ועימו בקודש

הרה"ח ר' משה סיני ורצברגר שליט"א לזכות בנו הבה"ח יעקב נ"ו, הר"ר מרדכי אוורבך הי"ו לזכות בנו כמר יעקב יוסף נ"ו, המשב"ק הר"ר משה קורץ הי"ו לזכות בנו כמר ירחמיאל ישראל יצחק נ"ו, הר"ר ישראל מאיר כהן הי"ו, הרה"ח ר' יונתן בנימין בלעך שליט"א לזכות בנו הבה"ח משה יעקב בלעך נ"ו, הר"ר שלמה אלעזר ברכר הי"ו לזכות בנו כמר ישראל יוסף נ"ו, הר"ר אהרן ריבל הי"ו לזכות בנו כמר ישראל נ"ו.

בן בעם זו בעלי מצות ודע נעם

נִכְמֹז בְּעֵץ הָדָר רֵיחַ וְטַעַם

נציב יום אושפיזא דמשה רעיא מהימנא

הרה"ח ר' יונתן בנימין בלעך שליט"א לזכות בנו הבה"ח משה יעקב ני"ו

ועימו בקודש

הרה"ח ר' משה סיני ורצברגר שליט"א, הרב משה הלברשטאם שליט"א, הרב משה ראזענבוים שליט"א, הר"ר משה גשטטנר הי"ו, המשב"ק הר"ר משה קורץ הי"ו, הר"ר מרדכי אזורבוך הי"ו לזכות בנו כמר גדליה משה ני"ו, הר"ר שמואל פאש הי"ו לזכות בנו כמר משה ני"ו.

נציב יום אושפיזא דאהרן כהנא קדישא

הר"ר ישראל מאיר כהן הי"ו לזכות בנו כמר אהרן ני"ו

ועימו בקודש

הרה"ח ר' משה סיני ורצברגר שליט"א לזכות בנו הר"ר אהרן הי"ו, הר"ר אהרן יצחק וורובל הי"ו, הר"ר אברהם חיים פרידמן לזכות בנו הבה"ח אהרן ני"ו, הר"ר אהרן ריבל הי"ו.

נציב יום אושפיזא דיוסף צדיקא

הר"ר מיכאל הלשטוק הי"ו לזכות בנו כמר יוסף ני"ו

ועימו בקודש

הרה"ח ר' משה סיני ורצברגר שליט"א לזכות בנו הר"ר יוסף דוד הי"ו, הרה"ח יוסף פפר שליט"א, הר"ר שלמה אלעזר ברכר הי"ו לזכות בנו כמר ישראל יוסף ני"ו, המשב"ק הר"ר משה קורץ הי"ו לזכות בנו כמר יוסף אלימלך ני"ו, הר"ר יוסף מוזס הי"ו, הר"ר שמואל פאש הי"ו לזכות בנו כמר יוסף חיים ני"ו, הר"ר יהודה יצחק פרענקל הי"ו לזכות בנו כמר יוסף ני"ו, הר"ר אברהם ניסן ריבל הי"ו לזכות בנו כמר יוסף ני"ו, הר"ר מרדכי אזורבוך הי"ו לזכות בנו כמר יעקב יוסף ני"ו, הר"ר אברהם דוד חיימוביץ הי"ו לזכות בנו הבה"ח יוסף ני"ו.

נציב יום אושפיזא דדוד מלכא משיחא

הר"ר אברהם דוד חיימוביץ הי"ו

ועימו בקודש

הרה"ח ר' משה סיני ורצברגר שליט"א לזכות בנו הר"ר יוסף דוד הי"ו, הרב משה הלברשטאם שליט"א לזכות בנו כמר נתן דוד ני"ו, הר"ר אברהם ניסן ריבל הי"ו לזכות בנו כמר דוד ני"ו, הר"ר אהרן ריבל הי"ו לזכות בנו כמר דוד ני"ו.

בְּרַעֲמֵם זֶה בְּעֵלֵי מִצּוֹת וְדַע נֶעֱמֵם

סוכות

ליל יום טוב ראשון תשפ"ו

אושפיזא דאברהם רחימא - הילולא דרביה"ק הרבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע

דו"ז הנ"ל, ובפרט שהספר מאמר מרדכי הוא מכת"י הרה"ק רבי ישראל יעקב מחוסט הנ"ל.

ונראה ליישב דאין שום סתירה בין שני המאמרים, כי בודאי לעיקרא דדינא קימ"ל כמ"ד בודקין לכסות ואין בודקין למזונות, וזה שרמז בפירוש "תרדוף למען תחי" שלענין זה צריך למהר כדי להחיותו, אכן הפירוש השני הוא חלק ממאמר של הימים הנוראים כמבואר מהמשך המאמר הנדפס בספר דברי מאיר, ובימים האלו צריך לדבוק במידת החסד בלי חשבונות כדי לעורר מידת הרחמים עליו ועל כל ישראל. ולביאור זה יהי' הרמז "צדק צדק תרדוף" הן לכסות והן למזונות "למען תחי' וגו'", שכדי שתזכה להחתם בספר חיים טובים אתה וזרעך ולא יבדקו אם ראויים לכך צריך לדבוק ג"כ בהנהגה זו, שהשי"ת נוהג עם האדם מידה כנגד מידה. וידוע שהרה"ק מברדיטשוב זי"ע הכניס לסוכתו אפי' אנשים שאינם ראויים כלל, ואמר שאולי בזכות זה שאינו בודק אחרי האורחים שלו ומכניס כולם לסוכתו יכניסו גם אותו לסוכת עורו של לויתן ולא יבדקו אחריו.

והרה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע אמר ברמז הכתוב (ישעיהו נ"ד י"א) "הנה אנוכי מרביץ בפוך אבניך ויסדתיך בספירים"

אברהם אבינו ע"ה יסד את עמוד החסד, וזקה"ק הרה"ק הרבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע אחז בדרך זו בכל נימי נפשו, וביום א' דסוכות הזמן מסוגל להתדבק במידת החסד.

ובספה"ק מאמר מרדכי הביא בשם דו"ז הרה"ק מפרימשלאן זי"ע עה"פ (דברים ט"ז כ') "צדק צדק תרדוף", דהנה נמצא בגמרא (בבא בתרא ט.) חד אמר בודקין לכסות ואין בודקין למזונות וחד אמר בודקין למזונות ואין בודקין לכסות, ורמז לנו הכתוב "צדק צדק תרדוף בכפליים" היינו שלא לבדוק לא לכסות ולא למזונות רק ידו תהי' פתוחה לכל הפושט יד.

ובספר דברי מאיר כתב ששמע מפי הרה"ק רבי ישראל יעקב מחוסט זי"ע שאמר משמו של הרה"ק ר"מ מפרימשלאן זי"ע ברמז הכתוב הנ"ל, דבש"ס ב"ב נקטינן כמ"ד בודקין לכסות ואין בודקין למזונות כי מזונות הוא חיותו, וזוהי כונת הכתוב "צדק צדק" היינו שיש שני מיני צדקות כסות ומזונות אבל איזה מהן צריך אתה לרדוף בלי שום בדיקה, לזה מסיים הכתוב "תרדוף למען תחי'" היינו במזוני כי "למען תחי'" משמעותו להחיותו.

וכתב המגיה שם שזה סותר לכאן לפירוש המובא במאמר מרדכי משמו של

שלא יוכל להחרב עוד, וכמשל פועל כימאי שעושה מעופרת זהב כן יהפוך את המקדשות לספירים.

ומוסיף המגיד מקאזניץ זי"ע בדברי מוסר, דהנה כשמגיעים ימי אלול ויום הכיפורים בני אדם חוזרים בתשובה, אך לאחר יוה"כ הם חוזרים לסורם ככלב שב אל קיאו ח"ו, והשי"ת מנחם את ישראל שאם יעשו תשובה כראוי השי"ת יצחצח את הרוח ונשמה ויחידה שעלו למעלה, ויחזק אותם כספירים שיוכל להיות בעל תשובה באמת ולא יחטא עוד לעולם עש"ב.

ויש ללמוד מדברי המגיד זי"ע שכשם שהשי"ת שמר על ב' המקדשות שלא ישלטו בהם ידי זרים, כך השי"ת שומר על קדושת הנפש האלוקית שלא תפגם מחמת העוונות, וכמו"כ המידות הקדושות שיש בנפש מעשר ספירות עליונות חסד גבורה וכו' השי"ת גונז אותם שלא יתפגמו ח"ו, וכאשר האדם חוזר בתשובה, אז השי"ת מחזק ומייסד אותו כספירים שאין נשברים.

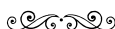
וספיר היא אבן זכה ורמז הדבר לאדם הזוכה לזכך את גופו, שאז מאירות בתוכו המידות הנאצלות החקוקות מעשר ספירות עליונות, כי המידות הקדושות הן כדוגמת בתי המקדשות שלא חרבו, כך המידות לא נחרבו מעולם אלא שאין מאירות בגופים שאין מזוככים, וכאשר זוכין ישראל להכנס אל הסוכה לאחר שנזדככו ביום הכיפורים מתחילין להאיר בתוכן מידת החסד וכו', ואז הן מקבלות גם תוקף חזק שנוכל לשמור על עצמנו לבל נשוב לכסלה.

וכי מה החשיבות של אבני פוך, ועלה במחשבתו כשקרא בתורה הפרשה של עיר הנידחת, שנחלקו אמוראי בגמ' (סנהדרין ע"א). חד אמר עיר הנידחת לא הי' ולא עתידה להיות וחד אמר הי' ואני ישבתי על תילה, והנה בודאי לא היו מכחישין זה את זה במציאות ומאן דאמר ישבתי על תילה נתכוין על ירושלים שנחרבה כדוגמת עיר הנידחת רח"ל, אמנם כשקרא בתורה הפסוק בעיר הנידחת (דברים י"ג י"ז) "והיתה תל עולם לא תבנה עוד" נשבר ליבו בקרבו שח"ו לומר כן על ירושלים, ומיד האיר ד' עיניו כי באמת לא נשרף הבית וטיטוס לא נכנס להיכל לפי שהקב"ה הגביה את שני המקדשים למרום, רק הם דימו כאילו החרבו את המקדשים אבל באמת שני בתי המקדש הם קיימים במרום, ולעתיד בעת בוא גואלנו במהרה בימינו הקב"ה מוריד את שני בתי המקדשות ויהי' שניהם מאירים זה נגד זה, וזהו "לא תבנה עוד" שלא יצטרכו כלל לבנותה מחדש כי הם קיימים ושלמים למעלה וירדו משוכללים.

וזוהי הנחמה "הנני מרביץ בפוך אבניך" רצ"ל שהוא כמו אדם שעושה אחיזת עינים ומראה אש ומים ואינו לא אש ולא מים, כך הקב"ה מנחם את ישראל שבית המקדש לא נחרב רק שעלה למעלה והם דימו שחרבו ולעתיד יוריד אותם, [וכפי הנראה "פוך" הוא מה שמורחים על העינים כך כל ענין החרבן אחיזת עינים].

"ויסדתיך בספירים" כמו שהספיר אבן קשה שא"א לשברו, כן הקב"ה יצחצח את בית המקדש אשר הורם למרום

וזוהו "ויסדתיך בספירים", שאף שמעולם לא חרבו מ"מ ה' גנוזין וסתומים מלהתגלות בתוך אדם שאינו מזוכך כראוי, וכאשר זכה היהודי להזדכך כספיר אז גם מתייסדין המדות בתוכו בתוקף ובחוזק גדול, ויש לו הכוחות לשמור על טהרתן מעתה ועד עולם.

ליל יום טוב ראשון תשפ"ד

אושפיזא דאברהם רחימא - אחר ברכת המזון

ויתכן שזאת צעקה הסבתא הרי עיקר בסוכה לישב בצילא דמהימנותא, ובלילה הראשון מתעורר כוחו של אברהם אבינו ראש המאמינים שבזכותו זכו למצות סוכה, בזכות שאמר למלאכים "והשענו תחת העץ" כדאיתא במדרש (בראשית רבה מ"ח י') והיינו שלימד את העם שצריך להשען בצל השכינה, וכיצד יושבים בסוכה גזולה שזוהי סתירה ליסוד האמונה לקחת מה שאינו שייך להם.

אמנם הם השתיקו אותה, כי למען תקנת השבים רוצים שיהי' אפשרות להכנס לסוכה גם לאותם שאינם בדרגת אברהם אבינו, ולבסופו של דבר יזכו גם הם להתעלות לתשובה שלימה ולאמונה שלימה.

בענין ההיא סבתא דקצווחה (סוכה ל"א.), דרבנן ישבו בסוכה גזולה ולא אשגחו עלה, אמרה איתתא דהוי ל' לאבוחא תלת מאה ותמני סרי עבדי קצווחא קמייכו ולא אשגחיתו בה, וענו לה דהיא צווחת בחינם כי מפני תקנת השבין אין לה אלא דמי עצים. וי"ל בדרך אפשר, דהנה רש"י ז"ל כתב עה"פ "וירק את חניכיו" חניכו כתיב שלא הי' אלא אליעזר לבדו, וכתב מהר"ל מפראג זי"ע שבאמת לקח עמו שלש מאות ושמונה עשרה אנשים, אך זה הי' למראית עין בלבד שלא יהי' הנס באתגליא כל כך, אבל באמת הי' לו אמונה שלימה שאין צריך לסמוך עליהם וסגי באליעזר לבדו בשביל השתדלות כל דהו.

קידושא רבא יום טוב ראשון תשפ"ו

הילולא דרביה"ק הרבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע

אצל מקהלת הקיסר, וציוה רבינו שינגן לפניו בכינור איזה ניגון וכאשר סיים ה'פאל'

פ"א בא לפני הרה"ק הרבי ר' מרדכי זי"ע בעל מנגן בכלי זמר שהי' מנגן בכינור

שהפידעל מספר, כי נתגדלתי אצל דודי הרה"ק הרבי ר' מאירל מפרימשלאן זי"ע והוא הי' יודע שיחות חיות ועופות ודקלים ולימד גם אותי.

והנה מקובל לספר סיפורי ישועות כדי להמשיך ישועות, והנה גם ישועה של תשובה היא ישועה שממשיכה ישועות גדולות כי רפואת הנפש ממשיכה רפואת הנפש, וביום ראשון לחשבון עוונות הוא זמן תשובה מאהבה.

אצל רבינו זי"ע הי' ענין קפיצת הדרך כמעט מעשים בכל יום, וכשהיו שואלין אותו כיצד הגיע כל כך במהירות הי' עונה כמה הרים דילגנו בדרך, ויתכן שסיפור מעשה זה מסוגל לקרב שידוכים, זיועכי"א.

הראשון הפסיקו רבינו וא"ל מאטיל [כך הי' שמן], "ווייסטו וואס דער פידעל זאגט דעמלט און דעמלאט האסטו דאס געטוהען דארף מען דאך אויף דעם תשובה טוהן", [היודע הינך מה הכינור אומר אז ואז עשית דבר שעליך לחזור עליו בתשובה"], ואח"כ א"ל שינגן ה'פאל' השני מהניגון ורבינו ניגן קודם וציוה שינגן הוא אחריו, ואח"כ ענה ואמר כנ"ל "און דעמאלט און דעמאלט האסטו דאס געטוהען דארף מען דאך אויף דעם תשובה טוהן", [ואז ואז עשית כך וכך, צריכים אם כן לחזור עליו בתשובה"], וניגן לו כן גם ה'פאל' השלישי והתחיל האיש לבכות בכיות גדולות ואמר, רבי רוצה אני לעשות תשובה ועל כן עזבתי את מנגיני המלך כי אי אפשר להיות שם יהודי כראוי. וא"ל הרבי ר' מרדכי מנין אני יודע מה

נעילת החג יום טוב ראשון תשפ"ו

אושפיזא דאברהם רחימא - הילולא דרביה"ק הרבי ר' מרדכי מנדבורנא זי"ע

המצות שלכם תגרום שמחה עד כסא הכבוד לפני ד' אלוהיכם, ואז ע"י התעוררות השמחה למעלה ימתקו כל הדינים מעל כל ישראל עכתדה"ק.

והנה לפי דברי הרה"ק הרבי ר' מרדכי זי"ע, נמצא ש"פרי עץ הדר" הוא כנגד מידת אהבה ו"כפות תמרים" הוא כנגד מידת היראה, וכמ"ש במדרש (ויקרא רבא ל' י"י) "פרי עץ הדר" זה אברהם שהדרו הקב"ה בשיבה טובה שנאמר (בראשית כ"ד א') "ואברהם זקן בא בימים" וכתוב (ויקרא י"ט

איתא בספה"ק מאמר מרדכי (פ' אמור) עה"פ "ולקחתם לכם וגו' פרי עץ הדר וגו'", פירוש שיקח האדם את עצמו "לקיחה תמה" שיהי' "פרי עץ הדר" לפני הקב"ה, "כפות תמרים" מרמז למידת היראה [עי' ויקרא רבא (ל' י') "כפות תמרים זה יצחק"], "ענף עץ עבות" מרמז על שפלות [אולי כי "ענף" ו"ענו" מתחלפים שלפי אתב"ש פ' וי' מתחלפות], ו"ערבי נחל" רומז על סיגופים ומקוה [אולי כי חובטים את הערבות ונחל הוא מעין המטהר], "ושמחתם לפני ד' אלוהיכם" ששמחת

עם ישראל נמשלין לתמר וכמו שאומרים בהושענות "גולה וסורה דמתה לתמר", וכמו שארז"ל (סוכה מ"ה:): "מה תמר זה אין לו אלא לב אחד אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים", וזוהי הנקודה הפנימית שיש לכל יהודי שאע"פ שהם בבחי' "גולה וסורה" עכ"ז הם דומים לתמר, וכמו שהלולב הכפות רומז לעקידת יצחק, כך כל יהודי מוכן לעקוד את עצמו ולמסור נפשו על קדושת שמו ית', וזה מה שהלולב במינו גדול מכולן שעל נקודה יהודית זו ראוי לברך יותר מכל שאר המעלות הנשגבות אע"פ שהן עולות על מידת היראה.

והנה הכתוב אומר "כפות תמרים" לשון כפות ומזה ילפינן (סוכה ל"ב). שהלולב צריך להיות כפות ולא פרוד, והוא יסוד היראה שיש לנו מיצחק אבינו שהאדם צריך להיות בכל עת קשור להשי"ת לבל ימוטו פעמיו מדרך הטוב והישר.

אכן הגמרא שואלת "ואימא אופתא" דהיינו ענף הדקל טרם היותו לולב כשאין בו עדיין עלים ומשני "כפות מכלל דאיכא פרוד", והרמז בזה שעיקר מעלת הלולב הוא כשיש לו אפשרות להפרד, ועכ"ז הוא מתגבר להיות נקשר בעבותות היראה שלא לעבור על זיו קטן מצווי הבורא ב"ה, אבל אין מעלה באופתא שהוא ענף שאין בו עלים נפרדים כלל, כי מלאכים יש להשי"ת די במרום וכאן הוא חפץ בעבודת קרוצי חומר, שיש להם אפשרות להפרד מן הקדושה ועכ"ז הם כופתים וקושרים את עצמם להשי"ת.

והגמרא שואלת ג"כ "ואימא כופרא" שאפשר לכופתו ע"י אגד אבל

ל"ב) "והדרת פני זקן", כפות תמרים זה יצחק שהי' כפות ועקוד על גבי המזבח", והנה אע"פ שמידת האהבה היא הדורה ותמה לפני השי"ת, ע"כ לא נתיחדה הברכה על נטילת אתרוג הרומז לאהבה אלא על נטילת לולב הרומז למידת היראה.

ובש"ס (סוכה ל"ז:): איתא "א"ל רבי ירמיה' לרבי זריקא מאי טעם לא מברכינן אלא על נטילת לולב הואיל וגבוה מכולם, ולגבהי' לאתרוג ולברך א"ל הואיל ובמינו גבוה מכולן", כלומר שעץ הדקל גבוה משאר כל האילנות של הד' מינים.

ונראה לבאר דרך רמז שאע"פ שמידת האהבה היא שלימות העבודה והיראה היא הכנה אלי', מכל מקום א"א להגיע אל האהבה האמיתית אלא ע"י יראה הקודמת לה, ועיקר העבודה הנדרשת מן האדם היא להתחזק ביראת שמים והאהבה ממילא תבא אליו, וכידוע משמו של המגיד הגדול זי"ע על מאז"ל (קידושין ב'): "דרכו של איש לחזור על אשה", כלומר אחר מידת היראה הרמוזה באשה וכמ"ש (משלי ל"א ל'): "אשה יראת ד' היא תתהלל", ואף שמדריגת איש הרומזת לאהבה גדולה ממנה מכל מקום יגיעת האדם שעליה יתהלל היא היראה שעליה הוא יגע, משא"כ האהבה הוא מתנה מלמעלה למי שעמל על היראה, ולכן מברכין על נטילת לולב שמה שהאדם נוטל את עצמו לעבודת השי"ת הוא ע"י היראה.

ומקשה הש"ס "ולגבהי' לאתרוג ולברך" שהרי האהבה עולה ע"ג היראה, ומדוע לא יהלל את השי"ת על תמימות העבודה שהוא כאשר זוכה גם לאהבה, ומשני "הואיל ובמינו גבוה מכולן", דהנה

שהשמים והארץ שלו", כלומר שהאהבה והיראה וכל המידות יהיו משועבדים רק להשי"ת, ועוד אומר הש"ס (שם) "כדי לעצור רוחות רעות וטללים רעים", שע"י שהאדם שמח מתוך יראתו ע"ז הוא עוצר את רוחות הסט"א להכנס לתחמומו.

ורבי אחא בר יעקב הי' אומר (שם ל"ח). בשעת הנענועים "דין גירא בעינא דשטנא", וקאמר הש"ס שאין ראוי לומר כן כדי שלא יתגרה בנו השטן, וכתב מהרש"א דכן הוא האמת שזהו כחץ בעיני השטן אלא שאין ראוי לומר כן בפירוש, והיינו כי כאשר האדם כופת את רצונותיו מתוך יראת שמים והוא מוסיף להיות ע"ז בשמחה, הרי זהו החץ הגדול ביותר בעיני השטן אלא שאין ראוי לומר כן להדיא כדי שלא יבוא להתגרות בנו.

ואילו זכינו היינו עולים להראות את פני השי"ת אכן כתיב יְרָאָה וקִרִּינָן יְרָאָה, ורמז יש בדבר שכל שזוכה יותר לִיְרָאָה כן זוכה יותר לִיְרָאָה, כי ע"י מידת יראת שמים זוכים להראות לפני השי"ת וכמ"ש "ושמחתם לפני ד' אלוקיכם".

ויחי רצון שנזכה לעבוד את השי"ת מתוך אהבה ויראה ולשמוח במידת היראה, ולכל ההשפעות הטובות ברוחניות ובגשמיות ולהגאל בגאולת עולמים במהרה בימינו אמן.

יש בו עוקצים הדוקרים, וע"ז השיב אביי "דרכי דרכי נועם וכל נתיבותי שלו" (משלי ג' י"ז) כתיב, והרמז בזה שיראת ד' המרומזת בלולב הכפות אסור שיהי' בה עוקצים דהיינו כעס ומרה שחורה, כי התכלית של נטילת לולב היא "ושמחתם לפני ד' אלוקיכם", ואמר הה"ק מקוברין זי"ע שמה שארז"ל (בבא מציעא ס"א:) שהשי"ת "עתיד ליפרע וכו' ממי שתולה קלא אילן בבגדו ואומר תכלת הוא", היינו אותם המתלבשים בלבוש של מרה שחורה שדומה ליראת שמים אבל אין לזה שייכות ליראת ד', כי יראת שמים טהורה מוסיפה שמחה לעבודתו ית"ש וכמ"ש דוד המלך ע"ה "אני שמחתי מתוך יראתי".

ואע"פ שהלולב מרמז על כך שצריך האדם לכפות את עצמו מתוך יראתו ולהתגבר על יצרו הרי צריך לשמוח בזה גופא, וכמו שאמר השפת אמת זי"ע עה"פ "שמח בחור בילדותך" שיש לשמוח בילדות שלו שיש לו כח לעבור על רצון השי"ת והוא מתגבר ע"ז, וח"ו שדבר זה יביא אותו לידי מרה שחורה רק לתוספת שמחה בד' אלוקיו שזכינו לעקוד את רצוננו לפניו כקרבת עולה.

ומנענעים הלולב לכל הצדדים וכמ"ש רז"ל (סוכה ל"ז:) "מוליך ומביא למי שהארבע רוחות שלו מעלה ומוריד למי

ליל אושפיזא דיצחק עקידתא תשפ"ו

אושפיזין דמרן רביה"ק הנחל יצחק זי"ע

נשמת התנא רבי מאיר, והתנא רבי מאיר למד מאחר וכאשר הי' על זה תביעה במרום ולא הגיד השי"ת דבר תורה משמו של רבי מאיר, איתא בגמ' (חגיגה ט"ו:) דאמר רבה בר שילה לאלי' הנביא "רבי מאיר רימון מצא תוכו אכל קליפתו זרק" כלומר שהוא גילה את הטוב הטמון בתוך הקליפה, ואז אמר השי"ת משמו של רבי מאיר "מאיר בני אומר בזמן שאדם מצטער שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי קלני מזרועי, אם כך הקב"ה מצטער על דמן של רשעים ק"ו על דמן של צדיקים שנשפך", הרי שמבית מדרשו של רבי מאיר יצא הדרש למצוא את הטוב הטמון בתוך הקליפה, ושאפילו על דמן של רשעים שנענשו במיתת בית דין השי"ת אומר "קלני מראשי קלני מזרועי". וכאשר ביקש יצחק לברך את עשיו הי' צריכה הברכה לחול על אותם שיתדבקו בזרעו של יעקב ויגלו את הטוב הטמון בתוך פשוטי עם, וכמו שאמר רז"ל "וירח את ריח בגדיו" אל תקרי בגדיו אלא בוגדיו, "ויאמר יצחק ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ד'" הוא הריח הטוב של הנקודה הפנימית, שאפילו פושעי ישראל כיוסף משיאתא וכדומה נתגלה ריחן הטוב כאשר מסרו נפשן על קדושת שמו ית', וכח מסירות נפש זה הוא ירושה לנו מכוחו של יצחק אבינו ע"ה.

ובשמחת בית השואבה היו שמחים אותם שילדותן לא ביישה את זקנותן

זקה"ק בעל הנחל יצחק זי"ע נקרא בשם יצחק עקידתא והי' זוכר תמיד את החבל שבו הי' כמעט נתלה בו עקה"ש. ואע"פ שיצחק הוא מידת הגבורה מכל מקום הוא רומז על (בראשית כ"א ו') "צחוק עשה לי אלוקים", כי דייקא ע"י מידת הגבורה נמתקין הדינין בשורשן, וע"ד שביאר זקה"ק זי"ע שזהו הטעם שרק יצחק אבינו עתיד להמתיק תוקף הדין מעל ישראל בטענת "פלגא עלי ופלגא עליך" כמבואר (שבת פ"ט:), כי רק מי שהוא בעצמו בבחינת מידת הדין הוא זה שיכול להמתין הדינין בשורשן.

והרי כל מיתוק הדין של התקיעות בראש השנה הוא בזכות עקידת יצחק וכמ"ש "ועקידת יצחק לזרעו היום תזכור", ואע"פ שאברהם ויעקב ממתקים את הדינים של תקפוי דיצחק משני הצדדים כמבואר בזוה"ק (אמור), מכל מקום כל זה נעשה בזכות שנעקד ע"ג המזבח ע"י אברהם אבינו ע"ה.

ובזוה"ק שאומרים לפני התקיעות מזכירין שיצחק אבינו שהוא בחינת מידת הדין, מברך את יעקב אבינו בזכות הקול יעקב שעולה וממתיק את הדינים, ואיתא בספח"ק שיעקב אבינו נתברך כשהוא לבוש בבגדי עשיו, כדי שגם ליהודים פשוטים שהטוב שלהם מכוסה בבגדי עשיו יהי' האפשרות לקבל הברכה.

ויתכן שמה שרצה יצחק לברך את עשיו לפי שבתוך קליפת עשיו הי' טמון

והלל הזקן כשהי' שמח בשמחת בית השואבה הי' אומר "אם אני כאן הכל כאן", ואמר זקה"ק ביאור הכונה שאם אני השפל והבזוי יכול להכנס לבית המקדש לשמחת בית השואבה, ממילא אין שום יהודי שיש מניעה עבורו שלא להשתתף בשמחה זו, כי כאמור השמחה היא בנקודה היהודית שבזה כל ישראל שוים.

רחמנא אדכר לן זכותי' דיצחק עקידתא ושנוזה להמתקת הדינים בשורשן, ולהתברך בכל מילי דמיטב ולגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

וגם אותם שזקנותן כפרה על ילדותן, כי עיקר השמחה היא הנקודה היהודית כי אם היו שמחים בתורתן ובעבודתן הרי אין לזה שיעור וקצבה, וכל אחד יכול להצטער על שלא הוסיף יותר ויותר, משא"כ כאשר שמחים במה שבחר בנו השי"ת מכל עם בזה קטן וגדול שוים הם, ולכן היו שמחים בניסוך המים שהוא לכאורה קרבן פשוט וזול, כי בזה מראים שאחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים, כי אם השי"ת חפץ בנו גם קרבן פשוט כניסוך המים עולה לרצון כפרים ואלים.

ליל אושפיזא דיעקב שלימתא תשפ"ו

יזכור האדם שכל הקנינים המדומים שבעולם הזה הם חולפים ועוברים כסוכה בכרם, וכן אמר זקה"ק בעל נחל יצחק זי"ע "ויבן ל"ו בית" היינו לעניני תורה ועבודה השייכים לצדיק עשה קביעות כבית, אבל "ולמקנהו עשה סוכות" לכל קניני עוה"ז עשה דירת עראי כסוכה.

ובבני יששכר (מאמר י' אות י"ט) הביא מדרש פליאה, איוב הי' קורא תגר על היסורים עד שהראהו הקב"ה דפנות הסוכה שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, וביאר הכונה דהנה ימי האדם נרמזים בטפחות הסוכה, כי כל עניני העולם מתחלקין לשלשה חלקים טוב ערב מזיעל [ר"ת טעם], והנה החלק הטוב והמזיעל ישתמש האדם בהן כל צרכו אבל חלק הערב לא יקח רק הכרח, ושיעור הסוכה שבעה טפחים

ידוע מ"ש בטור (או"ח סי' תי"ז) דג' רגלים הם כנגד ג' אבות וסוכות כנגד יעקב אבינו ע"ה וכמו שכתוב (בראשית ל"ג י"ז) "ויעקב נסע סוכותה", וזמן שמחתנו משפיע שפע שמחה לכל השנה כולה, ואיתא בבני יששכר (מאמרי חודש תשרי מאמר ט' אות ד') דיעקב במילואו יו"ד עי"ו קו"ף ביי"ת בגימט' תשמח, שכאשר מגיעין לחגו של יעקב שהוא חג הסוכות אז נעשה זמן שמחתנו.

וכתב בספה"ק אגרא דכלה (ביאורי המדרש לפ' בראשית) שיעקב אבינו שופרי' דאדם הראשון, מתקן את חטא אדם הראשון ע"י שמחה של מצוה לעומת שמחה לדבר עבירה כגון אכילת עץ הדעת, והכתוב אומר "ויעקב נסע סוכותה ויבן לו בית ולמקנה עשה סוכות", וכתב באגרא דכלה (שם) דהכתוב מרמז שעיקר השמחה היא כאשר

פרנסה, ואמר הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזבזו זי"ע שמכאן נלמד שהדרך להמשיך שפע פרנסה היא ע"י שמחה.

והחקל יצחק מספינקא זי"ע (פרשת ויגש) הוסיף בזה עה"פ "ולאביו שלח כזאת", כי הנה מנין שמו של יעקב אבינו ע"ה עולה כמו הגימט' של שנים משמות הפרנסה פא"י סא"ל, והנה "כזאת" בגימט' השם השלישי של פרנסה דהיינו חת"ך, וכאשר הי' יעקב אבינו בצער לא הי' יכול להשפיע פרנסה כהוגן, אכן עתה כאשר נתקיים "ותחי' רוח יעקב אביהם" נתוסף אצלו הכח להשפיע פרנסה ע"י השם היוצא מפסוק "והיית אך שמח", וזהו ולאביו שלח "כזאת".

ויחי רצון שבזכות שנזכה ליעקב במילואו דהיינו לשמחה בשלימות, ונשכיל לדעת ש"הבל הבלים אמר קהלת הכל הבל", ממילא נזכה לכל ההשפעות הטובות ברוחניות ובגשמיות ולשמחה נצחית כל הימים.

בגובה עשרה טפחים הרי שבעים טפחים רמז ל"ימי שנותינו בהם שבעים שנה" והוא הנרמז ב"הנה טפחות נתת ימי", ושתיים כהלכתן רומז שעל שני ענינים היינו הטוב והמועיל יתנהג עמהן כהלכתן, אבל שלישית דהיינו הערב די אפילו טפח שישתמש בהם רק ההכרחי, ולא יחוש ליסורי עוה"ז שאינם ערבים לו כי מועילים הם לו לפדות נפשו. ולכן כאשר קרא איוב תגר על היסורים הראהו השי"ת את דפנות הסוכה שמזה ילמד שלא יחוש ליסורי עוה"ז, עכדה"ק.

וגם לפשוטו הרי הסוכה דירת עראי, וכמו שאמר זקני הרה"ק רבי סנדר מקאמרנא זי"ע לבניו כשרעבו ללחם, בני יקרי הרי כל העוה"ז אינו נמשך יותר משבעים שמונים שנה ואין לנו לחוש לסבל שאנו סובלים.

אכן כל זה כאשר נמצאים בבחי' יעקב במילואו דהיינו בשמחה, וכאשר זוכין להיות בשמחה ממילא כבר נמשך השפעת פרנסה ג"כ, כי סופי תיבות "והיית אך שמח" הוא השם חת"ך שהוא השם של

ליל אושפיזא דמשה רעיא מהימנא תשפ"ו

משה רבינו נקרא ע"ש "מן המים משיתיהו", והרמז בזה למ"ש בספה"ק אור פני משה ועוד, שמשה רבינו נברא עם טבעים קשים והפך את כל טבעיו אל הקדושה, ונקרא שמו "משה" שע"י שהוא הפך את כל התענוגים אל הקדושה הוא מלמד דעת לכל ישראל, ומושה אותם מן המים הרעים ומחבר אותם אל המים הטהורים אין מים אלא תורה.

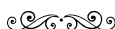
"ניסוך המים" מרמז על ניסוך התענוגים לפני השי"ת כי מים מצמיחים כל מיני תענוג, ומים תחתונים פרשו ממים עליונים בבכ"י כי רצונם ג"כ להיות קמי מלכא, והובטח להם שבניסוך המים ובמלח שהוקרב בכל קרבן יוכלו להתקרב שוב ובוזה הונח להם מבכיתם, ועיקר שמחת בית השואבה היא על מצות ניסוך המים שבו שמחים המים בשובם להיות קמי מלכא.

ריחוקם מאפי מלכא נעשה קרבן קדוש להתקרב על מזבח ד', ואז תקנו את המזבח בבול של מלח כי גם המלח בא מן המים התחתונים שבוכים על ריחוקם מאפי מלכא, ורמזו בזה שזהו תיקון המזבח כאשר מקריבים עליו מן המלח ומן המים שהם תענוגים שנתרחקו ועתה חוזרים להתקרב.

ורז"ל אמרו (סוכה ל"ד). דעשר נטיעות ומצות ערבה וניסוך המים הלכה למשה מסיני, ויתכן הרמז בזה שמזה שמשה רבינו נמשה מן המים וזכה להיות מקבל התורה בהר סיני הוא המורה לנו מעלת ניסוך המים ע"ג המזבח, וכמ"ש "שלום שלום לרחוק ולקרוב" שמים שנתרחקו מאפי מלכא והדר נתקרבו חביבין ביותר לפניו ית"ש.

והצדוקים לא האמינו בניסוך המים כי סברו מה מעלה היא זו לשפוך את המים על המזבח, כי לא השכילו במעלת היפוך הרע אל הטוב והפיכת התענוגים הגשמיים לרוחניים, ולזאת כאשר ניסך הצדוקי את המים על רגליו רגמוהו כל העם באתרוגיהם, לרמז לו שהנה האתרוג הרומז לצדיק גמור הן בתורה והן במעשים טובים ופרי הדר זה הוא גדל על כל מים כירק, הרי שמכח המים אפשר להצמיח אפילו אתרוג, ובודאי שיש חשיבות במי שהעביר את טבעו לטובה והוא חביב ביותר על מזבח ד'.

ובאותו יום נפגם קרן המזבח ומלאו אותו בבול של מלח, יתכן הרמז בזה שכאשר חסר המזבח מצות ניסוך המים נעשה בו חסרון, כי המזבח משתוקק לקרבן כזה שמן המים התחתונים שבוכים על

ליל שבת חול המועד תשפ"ו

אושפיזא דאהרן כהנא קדישא

(פרשת בשלח) ולכן קימ"ל כטעם זה, ונפ"מ לענין כוונת טעם המצוה ולכתחילה כתבו הפוסקים לכיין ב' הטעמים.

והנה בטור מקשה מדוע עושין סוכה בתשרי והרי בניסן יצאו ממצרים ואז הי' נס ענני הכבוד, ותיירץ שהיכר המצוה הוא יותר בתשרי שבו כולם נכנסים לבתיהם מפני הגשמים, וכשיצא לעשות סוכה מפסולת גורן ויקב ניכר הדבר ששייכותו לשם מצוה.

"למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל", בטור ובשו"ע (או"ח סי' תרכ"ה) כתבו דהכונה לענני כבוד שהקיפן השי"ת בהם, והפוסקים העירו שזהו רק לדעת רבי אליעזר אבל ר"ע ס"ל דהכונה לסוכות ממש ולא קימ"ל כר"א כשחולק על רבי עקיבא, ובביאור הגר"א כתב שבירושלמי מבואר דגם רבי יוחנן ס"ל כר"א וכן תרגום אונקלוס "ארי במטלת עננין וכו'", וכן איתא בכמה מדרשים ובמכילתא

וחזרו ענני כבוד להקיפם. ובוזה ניחא מה שחג הסוכות שהוא זכר לענני כבוד אינו בניסן אלא בט"ו תשרי, שאז חזרו ענני הכבוד לשרות למשך כל ימי חנות ישראל במדבר עד לפטירתו של אהרן, [וביסוד הדברים כיון בזה הגר"א לדעת ראשונים וכמ"ש תלמיד הרשב"א ר"י אבן שועיב בדרוש ליום א' דסוכות].

והנלמד מזה דאע"פ שמחילת העוון הי' ביום הכיפורים עדיין לא חזרו ענני כבוד לשכון עד יום א' דסוכות, והטעם יתכן בזה כי ענני כבוד באו בזכות האחדות ושל' שהשכין אהרן הכהן בישראל, והנה בשעת שישראל מאוחדים באמונתם בד' אחד אין ביניהם פירוד לבבות, משא"כ בשעת החטא מלבד מה שחוטאים נגד השי"ת נעשה פירוד לבבות בישראל, כי כאשר הגוף אינו בטל אל השורש הרוחני הרי הגופים נפרדים הם, ורק כאשר הגופים בטלים אל השורש הרוחני שהוא אחד אז אין בישראל פירוד לבבות, וכמבואר כל זה בתניא קדישא (פרק ל"ב).

והנה אף שחזרו ישראל בתשובה ונתכפר להם העוון ביוה"כ, וכבר לא הי' סיבה לפירוד לבבות, אמנם איחוד האהל להיות אחד בקום ועשה, נעשה ע"י התחברות כל ישראל בנדבת המשכן ובפרט בנדבת מחצית השקל שבו היו כל ישראל שוין, ולכן לא חזרו ענני כבוד לשכון בישראל עד יום א' דסוכות שאז התחילו לחבר את כל נדבות ישראל בבנין המשכן, ומכיון שפנימיות המשכן "רצוף אהבה מבנות ירושלים" ממילא התחברו אז כל נשמות ישראל כבתחילה וחזרה הסיבה להשראת ענני הכבוד.

והגר"א ז"ל בספרו על שיר השירים (שיר השירים א' ד') כתב, דאמנם ענני הכבוד זכינו להם כבר בחודש ניסן בעת יציאת ישראל ממצרים, אבל ב"ז בתמוז כשחטאו ישראל נסתלקו ענני הכבוד ככתוב "וירא משה כי פרוע הוא", פירושו לשון גילוי שענני הכבוד שהיו כחופה על ראשיהם הסתלקו ונמצא העם גלוי ופרוע, [ובשפת אמת ליקוטים (פ' תשא) כתב דמ"ש "כי פרעו אהרן", דכיון שענני הכבוד היו בזכות אהרן אם לא הי' החטא ע"י אהרן בעצמו לא היו ענני הכבוד מסתלקין], ולא נכתב בתורה מתי שבו ענני הכבוד לשכון על ישראל.

על כן מפרש הגר"א כי חזרת ענני הכבוד היו ביום שהתחילו לבנות את המשכן, שכל מטרתו היתה לכפר על אותו עוון ולהביא להשראת השכינה בישראל, וכשנתבונן בחשבון הימים נמצא שתחילת בנית מלאכת המשכן היתה בחג הסוכות, שהרי כשירד משה רבינו ביוה"כ הוריד עמו את הלוחות השניות ובישר לישראל על מחילת עוונם, ובאותו היום הי' עסוק בהנחת הלוחות בארון. ולמחרת יוה"כ הקהיל את בני ישראל וציוה אותם לעסוק בהבאת הנדבה למשכן, שנאמר "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'" ופרש"י "למחרת יוה"כ כשירד מן ההר". ולאחר מכן בימים י"ב תשרי וי"ג בתשרי הביאו בני ישראל את הנדבה למשכן, כמ"ש "בבוקר בבוקר" ופירשו חז"ל "לשני בקרים הביאו את כל מלאכת המשכן", ובכל הזמן הזה עדיין לא חזרו העננים שנסתלקו. ב"ד בתשרי נטלו האומנים את הזהב ואת הכסף במנין ובמשקל ואז הורה להם משה רבינו את צורת הכלים, ובט"ו בתשרי החלו בבנין המשכן ואז חזרה שכינה לשרות בישראל

להגן על ישראל א"כ י"ל שהי' בזה היתר מטעם פיקוח נפש, שהרי כאשר נסתלקו ענני הכבוד בפטירתו של אהרן שמעו הגויים ובאו להלחם בישראל, נמצא שענני הכבוד היו שמירה על ישראל מפני אויב ולזה הי' מותר להתחיל בבנין המשכן ביו"ט, ולאחר שחזרו ענני הכבוד שוב לא הותר להם להמשיך במלאכה ביום השבת שכבר אין בזה משום פיקוח נפש.

ויהי רצון שזכותו של אהרן הכהן שבזכותו שכנו ענני כבוד בישראל תגן עלינו ועל כל ישראל, ונזכה לשמירה ולהגנה עליונה ויהא שלוו' בחילנו שלווה בארמנותינו ונזכה לשנת גאולה וישועה אמן.

וזה נעשה בכל חג הסוכות שאז לוקחים את הד' מינים שרומזים לכל חלקי ישראל, ובאים אלו לכפר על אלו וראויים כל ישראל לשבת בסוכה אחת, כי כאשר יש אחדות בנפשות אז יש מקום לכולם ממילא חוזרת פנימיות ענין ענני הכבוד לשכון בישראל.

והנה יש מקשים הכיצד התחילו בבנין המשכן בט"ו תשרי שהוא מועד חג הסוכות, והרי אין בנין בית המקדש דוחה שבת ויו"ט כמבואר בש"ס (יבמות ו'), ודעת הריב"ש (סי' צ"ו) שלא נצטוו בשביתת המועדות עד לאחר שהוקם המשכן ויש עוד תירוצים בזה. אכן לפי המבואר שרק ע"י שהתחילו בבנין המשכן חזרו ענני הכבוד

סעודה ג' חול המועד תשפ"ו

אושפיזא דאהרן כהנא קדישא

לבקש שלא יפלטו אותנו ענני הכבוד ח"ו ע"י שנשאר זכים וטהורים.

הרה"ק מבארדיטשוב זי"ע אמר במה שכתוב "מי א-ל-ל כמוך נושא עוון", ובגמרא (ראש השנה י"ז.) נחלקו בפירוש מטה כלפי חסד חד אמר כובשו שנאמר "יכבוש עוונותינו" וחד אמר נושא שנאמר "נושא עוון", ומבאר הקדושת לוי דרז"ל אמרו (ילקוט שמעוני ויקרא תרג"א) על חג הסוכות שהוא "ראשון לחשבון עוונות", והכוונה בזה שבימים הנוראים עשו ישראל תשובה מיראה ובחג הסוכות עושין ישראל תשובה מאהבה, ולפני חג הסוכות נהפכו העוונות לשגגות ואין רצון השי"ת לדעת

כאשר אנו זוכים לחסות בצל כנפי השכינה בצילא דמהימנותא בצילא דקודשא בריך הוא, עלינו להתווקק ולבקש מהשי"ת שנזכה תמיד לחסות בצל כנפי השכינה, שהרי ענני הכבוד חפפו על ישראל בהיותם במדבר אבל מי שחטא ח"ו פלטו הענן רח"ל. והגאון מוילנא זי"ע אמר שמה שאנו עושים חג הסוכות בתשרי לפי שאז חזרו העננים בשנית, כי כאשר חטא ישראל באותו עוון הסתלקו ענני הכבוד, ולאחר שנתרצה הקב"ה לישראל וזכו ישראל למחילה וכפרה חזרו העננים בחג הסוכות. ועד"ז בכל שנה לאחר יוה"כ שנטהרנו מחטא ועוון אנו זוכים לחסות תחת צל כנפי השכינה, ועלינו

והרה"ק בעל תולדות יעקב יוסף זי"ע
(בפרשת בא) כתב, שמעתי
שאמרה אשה אחת במעזבוז בלשון רוסיא,
יפה בחרנו לנו את ד' אלוקינו אבל גם
השי"ת יפה בחר בישראל, שהרי פייבוש
איש קל ומקדש השי"ת, ומקובל שהאשה
שאמרה זאת היתה הרבנית אדל ע"ה בתו
של הבעש"ט הק' זי"ע, ומעשה שהי' עם
אותו פייבוש שהי' עובד אצל פריץ
שהתפאר עמו לפני חבריו ואמר לו שינסה
אותו האם ימיר דתו, וכשלא רצה הלך לתלי'
בשמחה רבה ואמר מוטב למות כיהודי
מאשר לחיות כגוי.

והשי"ת הוא המבין על המקח שעשה
עמנו, וכמו שאומרים "לצופה
נסתרות ביום דין לקונה עבדיו בדין", משל
למי שרואה גרוטאה מלאה חלודה ומבין
שהיא חתיכת כסף טהור המצופה בחלודה
וממהר לקנותה, כן השי"ת צופה ויודע
סתרנו ולכן עשה עמנו מקח טוב.

והקדושת לוי שה' סניגורן של ישראל הי'
לו תקופה של כחצי שנה של
ירידת המוחין כמ"ש הרה"ק מקומרנא זי"ע,
שהי' מתפלל בסידור פשוט והי' לו אז חדר
קטן אצל תלמידו המגיד מקאזניץ זי"ע,
ונתקיים בו מה שהי' אצל רב יוסף ששכח
תלמודו עד שהחזירו לו אביו תלמידו, כך
פ"א כשאמר המגיד מקאזניץ בתפלתו
"ישמח משה במתנת חלקו", הצליח להחזיר
את המוחין להקדושת לוי וחזר אז לרוממות
העבודה. ויתכן לומר שהרה"ק שהי' כל ימיו
עוסק ללמד זכות על ישראל ביקש שיהי' לו
לימוד זכות על ישראל, מה שבטרדת הגלות
וחלישות הדעת שלנו אנו בבחי' שכורת ולא
מיינ וא"א להתפלל כראוי, וההוכחה לכך

חשבונם, אבל בכוא חג הסוכות כשעוסקים
במצות סוכה וד' מינים וצדקה בנדבת הלב
ובחיבת הבורא, ממילא רצון השי"ת לדעת
חשבון העונות מכיון שנהפכו לזכיות, וזהו
נושא עוון למעלה וכובש הרע למטה.

והנה כאשר אנו נמצאים בצילא דקודשא
ב"ה אז אין השי"ת מביט כלל
בעוונות ישראל, וכמ"ש "לא הביט און
ביעקב ולא ראה עמל בישראל ד' אלוקיו
עמו וגו'", ומה שעלינו לבקש שנזכה תמיד
לחסות בצלו ית"ש ולא נהי' ח"ו בבחי' "כי
פרוע הוא" שסרו ענני הכבוד מחמת החטא,
ובימים אלו כאשר זוכים לקיים מצות סוכה
ולחסות בצלו ית' עלינו לבקש שנזכה לבחי'
זו כל השנה.

והרה"ק מבארדיטשוב זי"ע אמר על
הפסוק "לא הביט און ביעקב
וגו'" שאין הקב"ה חפץ כלל לראות
עוונותיהם של ישראל, רק "ד' אלוקיו" מה
שהם עושים מצות ומעשים טובים זהו
"עמו" זה חקוק אצלו, "ותרועת מלך" מה
שהם ממליכים אותו וזהו "בו" אבל על הרע
אינו רוצה להסתכל כלל.

ולפי הנ"ל יתכן לומר שרק כאשר הם נהפכו
לזכויות אז הקב"ה חפץ להסתכל
עליהם, ומה שבאמת נהפכו העוונות לזכויות
זהו באמת מפני שגם כאשר הם חוטאים "ד'
אלוקיו עמו", וכמו שאמר זקה"ק בעל הנחל
יצחק זי"ע שהיצר מתעה את האדם על
העבירה הוא מצוה, ולכן לאחר שהאדם
חוזר בתשובה מתגלה הרצון הטוב שהי' לו
גם אז, וחשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא
עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה מצוה.

שאפילו העובד השי"ת הגדול ביותר נפל מן המוחין שלו ע"י שהחלישו את דעתו, ומזה יכול הי' להמליץ טוב על ישראל תמיד.

לזכור שכל שנשאר טהורים וקדושים בכל ימות השנה כך נזכה להמשיך לחסות בצל כנפיו ית' תמיד.

וכאשר השבת קודש משפיעה על השבוע הבעל"ט יום הושענא רבה שמיני עצרת ושמחת תורה, עלינו לזכור שיסוד הימים הללו הוא ההתקרבות אל השי"ת, וכל נוסח ההושענות שאומר מבוסס על מה שישועתנו וישועת השי"ת כרוכים זה בזה, וכמו שאמר הדגל מחנה אפרים זי"ע עה"פ "מי כמוך עם נושע בד'" שהשי"ת כרך את ישועתו בישועת עם ישראל, ורק בימים אלו שזוכים לחסות בצילא דקוב"ה והשי"ת שמח בבניו מסוגלים אנו לומר דיבורים כאלו לפני השי"ת, אכן עלינו

ויום שמיני עצרת שבו עוצרים לתוכינו את כל קניני ירח האיתנים ע"י שמתקשרים אל התורה, ביום זה מתגלה לנו שכאשר נשאר חבוקים ודבוקים אל התורה ממילא נשאר בצילו של אבינו שבשמים, כי התורה היא בתו של מלך וכאשר עושים לו קיטון קטן עבורו ית"ש הוא שוכן איתנו תמיד בזכות התורה שאנו עוסקים בה.

ויחי רצון שנזכה לפרישת סוכת שלומו עלינו, ונזכה לישועתן של ישראל ובמהרה נשמע קול מבשר הנה מלככם בא בקרוב בימינו אמן.

ליל אושפיזיא דיוסף צדיקא (וסעודת מלוה מלכה) תשפ"ו

כתיב "יוסף הוא השליט הוא המשביר", מיום קדוש זה אפשר לקבל הן השפעות של קדושה וטהרה כח לשלוט על הנפש הבהמית, והן השפעות של פרנסה כי כאשר הצינורות נקיים וטהורים נמשך השפע ביתר עוז.

צדקתנו" ואת זה קניתי מלא חפניים, אבל כדי ללמוד את החלק הבא "אבל אנחנו עמך בני בריתך בני אברהם אוהבך" לזה הוצרכתי לדרך החסידות, והרב לוינשטיין זצ"ל נהנה מאוד מהגדרתו זון, ואמר רבי נח חפץ זצ"ל על מה שאנו אומרים ביוצר אור "וכלם פותחים את פיהם בקדושה ובטהרה בשירה ובזמרה", ולכאורה הי' צריך קודם לומר שפותחים את פיהם בשירה ובזמרה, אלא ששירה זו היא בקדושה ובטהרה שהרי לפתיחת הפה אין משמעות אם לא לומר שירה.

הי' כאן מקודם הרה"ג ר' דוד חפץ שליט"א שאמר בשם אביו הג"ר נח חפץ זצ"ל, [שהי' מקורב לבעלי המוסר ולבסוף נתקרב לחסידות, וכששאלו הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל מה הי' חסר לך אצלנו עד שנתקרב לדרך החסידות ענה לו בחכמה, הנה אצל בעלי המוסר למדנו הרבה על "מה אנו מה חיינו מה חסדנו מה

ואמר הרמז בזה, שרק כשיש קדושה וטהרה יש שירה וזמרה ששמחת הנפש שיש

א'ך שִׁמ'ח" הוא השם חת"ך שהוא השם של פרנסה, בכה אותו יהודי וכי איך אוכל להיות בשמחה כאשר אין לי לחם לאכול, ענהו הצדיק וכי מה לא עושים בשביל הפרנסה.

אמנם לפי המבואר שפיר יש מה לעשות כדי להיות בשמחה דהיינו להתקדש בקדושתו של יוסף, כי הקדושה והטהרה מביאה תיכף לשירה וזמרה ומיד אח"כ יושפע לנו שפע פרנסה טובה.

[כאשר נגנו הניגון "צמאה לך נפשי וגו'"], הנה הצמאון של הנפש היהודית לבוראה הוא בדוגמת המים התחתונים הבוכים "אנן בעינן למהוי קמי מלכא", ו"כן בקודש חזיתך וגו'" היינו שכפי שזוכה האדם לקדושה וטהרה כך הוא זוכה יותר להיות קמי מלכא.

ומה שאומרים המילים בשפת רוסיא על אותו איכר שוטה שמסתובב בשוק ואינו קונה ואינו מוכר וכו', היינו כי אם היינו זוכרים בשביל מה הגענו כאן ליריד כדי לקנות סחורה ולהעלות אותה לשורשה לא היינו מבטלים הזמן בדברים של מה בכך, והרי קשה הירידה לנפש לעולם התחתון יותר מיסורי מות ולכן היא צועקת ובוכה "צמאה לך נפשי וגו'", אלא ש"ירידה זו צורך עלי' עד שכל זה הוא כדאי", אבל חלילה לנו להיות כאותו שוטה ששכח התכלית בביאתו ליריד אלא עלינו לנצל כל רגע ורגע לעבודתו ית"ש.

ליהודי בא לו רק מכח קדושתו וטהרתו, ולכן מקדימים את ה"קדושה וטהרה" אל "השירה והזמרה".

ועדיין יש לבאר בזה, שהרי בשלמא אצל קרוצי חומר יש נסיונות ויש עבודה של קדושה וטהרה אבל מה למלאכים ולעבודה זו.

ונראה לבאר בזה עפ"י שכתוב בפייט לשבת חוהמ"ס ביוצר אור, "המוני לגיון" [היינו חיילות המלאכים], "קובעים הגיון" [היינו קובעים זמן לומר שירה], "טובלים ברגיון" [היינו בנהר דינור], "נוגנים בהקדש גן נעול ומעוזק", [היינו שהם מנגנים ואומרים שירה רק לאחר שהקדישו את ד' עם ישראל שהם גן נעול וחתום מכל הרגל רע].

נמצא שכדי שיזכו המלאכים לומר שירה, והרי אין שירה רק אחר קדושה וטהרה ואין קדושה וטהרה רק אצל קרוצי חומר שצריכים לגדור ולנעול עצמם מכל מחשבה והנהגה רעה, ממילא צריכים הם להמתין לקדושה שאומרים ישראל ורק אח"כ הם יכולים להצטרף ולומר שירה וזמרה.

ובזה מובן מדוע קדושת יוסף ושפע פרנסה קשורים זה בזה, שהרי ידוע ומפורסם שאין לך מונע מן הפרנסה יותר מהיפך השמחה, וכמו שאמר אותו צדיק ליהודי שהתאונן על פרנסתו ה' בשמחה ואז יהי' לך פרנסה, שהרי סופי תיבות של "והיית"

ליל הושענא רבה תשפ"ה

אושפיזא דדוד מלכא משיחא - אושפיזין דמרן רביה"ק הנור דוד זי"ע

שאמר "פליאה דעת" היינו מה שנבדל הדעת והשכל מעם ד', "ממני נשגבה לא אוכל לה" פירוש לא אוכל להבין כיצד הדעת מופלאת ומובדלת ממך, כי הלא אין מקום פנוי ממך שמים וארץ אור וחושך הכל שווה אצלך ית' וא"כ איך יש אפשרות לסור מזה הדביקות, כי שורת הדין נותן להיות דבק כך לעולמי עד כמו שאמר החכם "אי אמצאך ואי לא אמצאך" עכדה"ק.

ולזאת כאשר מתקרבים ימי חג הסוכות לסיומן והולכים לצאת מן הסוכה, ולהכנס אל הבית בשמיני עצרת הבעל"ט לשמוח עם התורה הק', יש לנו את יום הושענא רבה שבו נוטלים את הערבה שאין בה לא טעם ולא ריח וחובטין אותה בקרקע, ובא דוד המלך להאיר עינינו שגם במשך ימות השנה נוכל לזכות ל"כן בקודש חזיתך" ע"י שנזכור שלית אתר פנוי מני', וגם אם קבלנו כמה וכמה חבטות הרי הן בבחי' נשיקין מהקב"ה "כי לא יטוש ד' עמו ונחלתו לא יעזוב".

ודוד המלך הי' בחי' מלכות דלית לי' מגרמי' כלום ולא חשב כלל על עצמו, ולא הי' צריך לא גן עדן עליון ולא גן עדן תחתון רק את השי"ת בעצמו, וכאשר ידע שלא הוא זה שיבנה את בית ד' כי אם שלמה בנו, ושמע את האומרים מתי ימות זקן זה ויבנה בנו את בית הבחירה ונעלה לרגל שמח ואמר "שמחתי באומרים לי בית ד' נלך", והוא הכין את הכסף והזהב הנצרך

דוד המלך יסד את ספר התהלים שבו כל אחד שופך לבבו לפני השי"ת, וכבר הובטח לנו "שמע ד' קול יהודה" שתפילתו מתקבלת.

ובספה"ק עבודת ישראל (ליקוטים) כתב שדוד המלך ע"ה בהיותו במדבר יהודה בעת צרתו אמר "אלוקים א-לי אתה אשחרך", פירוש אפילו שעבר עליו מה שעבר והי' עת שחרות וחושך נגד עיניו אע"פ שיחר פני ד' ולא עזבו, [נמצא ש"אשחרך" היינו אשחר פניך בעת השחרות והחושך], ואמר "צמאה לך נפשי וגו' כן בקודש חזיתך" פירוש שהי' מתפשט מכל צרותיו ומכל פגעיו בצמאון נפשו לד', עד אשר הרגיש בעצמו כי ההתלהבות וחשקו אל ה' קדחה בקרבו כמו היותו בימי מועד וימים הקדושים, ולכן אמר "כן בקודש חזיתך" פירוש כי שמח בעצמו שלא הרגיש בצער מחמת הדביקות, ונעשה בר לבב כמו בקודש דהיינו בימים הקדושים וההשפעות מוחין דגדלות.

ומוסיף המגיד מקאזניץ זי"ע דעפי"ז יובן מה שאמר דוד המלך, "פליאה דעת ממנו נשגבה וגו' אנא אלך מרוחק ואנה מפניך אברח", והלא ודאי לא חשב דוד המלך ע"ה לברוח ולהסתר מהשי"ת, כי אדרבא כל חפצו הי' להדבק בה' ולעמוד לפניו אם כן מה צורך החשבון הזה, אכן דוד המלך תמה והשתאה על אותם שאין רואים בחוש איך שמלאה כל הארץ כבודו, וזהו

את הארציות לד' אז אמר גם את ט"ו שיר המעלות, כדי לייסד היסוד לדוד המלך שקידש את העזרה והתפלל שיעלו המים לשם, ומקדושת העזרה תתפשט הקדושה לכל ארץ הקודש ותושפע פרנסה בהרחבה לכל ישראל בכל מקומות מושבותם אמן, ולכן ביום ערבה מרצין על המים כי גדול כח זכותו של דוד המלך שלא חשב על עצמו במאומה להשפיע שפע רב לכל ישראל.

וב"ק אאמו"ר זי"ע שהי' קרוי בשם דוד והי' דבוק בכל עת בתפילות דוד בן ישי הי' בו ג"כ מבחי' זו, שלא הי' צריך לעצמו כלום והי' בעיניו כאסקופא הנדרסת ולכן כוחו גדול ביום זה להשפיע שפע ישועה לכל מאן דצריך.

והשי"ת יעזור שנקבל כולנו פתקין טובים ומאירים ויהי' לכולנו גופים בריאים לעבודתו ית"ש, בנים חיים וקיימים ופרנסה טובה ושידוכים טובים, ונזכה לביאת משיח בן דוד במהרה בימינו אמן.

לבית המקדש ואף קידש את רצפת העזרה, כמבואר בש"ס (זבחים כ"ד). ובתוס' ד"ה רצפה מקדשת, ואף שידע ששלמה יבנה את בית ה' עשה הכל מה שיכול לעשות, ואף חפר את השיתין לניסוך המים והיין כמבואר בש"ס (מכות י"א.), ויתכן שכיון שהמים התחתונים מתאווין להיות קמי מלכא והי' צורך להעלות את מי התהום למעלה ואמר ע"ז ט"ו שיר המעלות, לכן קידש את אדמת העזרה כדי שיהי' חשק למים התחתונים לעלות לשם.

ויעקב אבינו כשהי' אצל לבן אמר ט"ו שיר המעלות כדאיתא במדרש, ויתכן הטעם בזה כי היתה עבודתו של יעקב לקדש את הגשמיות, וכדאיתא בספה"ק שזהו שתמה "אכן יש ד' במקום הזה ואנכי לא ידעתי" היינו לא ידעתי שיש אלוקות גם בשינה, ומכיון שמים התחתונים בוכים ורוצים להיות קרוב אל ד', אבל כאשר הארציות מגושמת אין להם כל חפץ לעלות מן התהום, ולכן כאשר הכניע יעקב אבינו

לחיים טיש יום הושענא רבה תשפ"ה

אחר תפילת שחרית

תהי' עיקר המלחמה "בחרבי ובקשתי" זו תפילה, וידוע שמה שמורידים את הטבעות לפני הלל רומז על בחי' "וחרב הוצאת מתערה שלפת נגד צוררך", כי הלולב ומיניו הם הכלי זיין שלנו בהם אנו מוכיחים כי נצחי דינא אנן, וביום זה כח התפילה גדול מאוד בלי שום גבול וקצבה, ובתפילות אלו

שמענו "קול מבשר ואומר", שעשרים יהודים מאחינו בני ישראל שהיו בשבי אכזרי כשנתיים ימים יצאו מאפילה לאורה ושבו לביתם, ועלינו להודות להשי"ת ששמע תפילות עמו ישראל, וידוע שכח התפלה של הושענא רבה גדול מאוד, וסימנא מלתא שביום מלחמת גוג ומגוג

מתקנים את כל תפילות השנה שעברה ומכינים כח התפלה לקראת השנה הבאה. והנה השבויים חזרו חלושים ותשושים ה", "וירא בצר להם בשמעו את רינתם" שזוהי השמחה שחזרו מתי מספר מן השבי, וזקה"ק רבי שלמה מזוועיהל זי"ע אמר שכאשר נצא מן הגלות בע"ה א"א שיהי' במצב שפל כזה, רק השי"ת יאיר לנו עוד לפני שחר הגאולה בכדי שנוכל לקבל השפע הגדול בעת הגאולה.

שמחת תורה

לאחר הקפות לילדי החמד תשפ"ו

היצר הרע זהו תיקון מדת הגבורה וכן כל שאר המידות.

ההורים שמחים עם צאצאיהם שמקבלים על עצמם ללכת בדרכי התורה ולשמוח איתה כל החיים, ואי"ה אתם תשמחו עם הילדים שלכם, כי השי"ת אהב את אברהם אבינו "כי ידעתיו אשר יצוה את בניו ושמרו דרך ד'", וכל דור מקבל את המסורה מן הדור הקודם ומוסרו לדור הבא. ויהי רצון שנהי' כולנו בריאים ושלמים הילדים וההורים כולם למען נוכל לעבדו בשמחה ובטוב לבב כל הימים.

שמחנו בהקפות עם הספרי תורה שזכינו לסיים והולכים להתחיל מבראשית, אכן עוד שמחו אותנו כאן אברהם אבינו יצחק אבינו וכו' כל השבעה רועים שמחו איתנו, אברהם אבינו יסד את מידת החסד והוא שמח איתנו כאשר הוא רואה שאנו משתדלים לדבוק במידת החסד, כגון כשרואה ילד את חבירו בוכה על שלא הצליח לחטוף סוכרי' בשעה שצעקו צאן קדשים והוא ממהר להרגיעו וליתן לו משלו, זהו תיקון מידת החסד ואברהם אבנו שמח עמו, וכן במידת הגבורה כאשר מתגברים על

